

Tal, inskriptionen 8.9.2017

Rektor Ilkka Niemelä

Ärade hedersgäster,

ärade professorer,

Studerande och personal vid Aalto-universitetet,

bästa vänner av vetenskap, konst och utbildning,

Hjärtligt välkomna till den första dagen av läsåret 2017–2018 och till Dipoli, Aalto-universitetets nya huvudbyggnad! Dipoli, Reima och Raili Pietiläs första gemensamma projekt, blev klar år 1966, men är fortsättningsvis både ovanlig och radikal – liksom universitetet som nu befinner sig här. I det förnyade Dipoli tar många av Aaltos grundläggande idéer ny form i själva verksamheten: öppenheten, visionerna, modet, mångfalden, kreativiteten i samarbete, mötena, den banbrytande verksamheten, gemenskapen och samspelet.

Bästa vänner,

jag har den stora äran och glädjen att öppna det nya läsåret i egenskap av ny rektor för Aalto-universitetet. Det är med stor entusiasm jag inleder mitt arbete, men med ett ödmjukt sinnelag. Som rektor har jag nu i min tur äran att föra Aalto-universitetet framåt och företräda detta utmärkta samfund. Mitt mål och även min plikt är att tjäna Aalto-samfundet och målmedvetet arbeta för universitetens framgång på lång sikt.

När begåvade människor passionerat utför sitt arbete är det möjligt att ta plats alldeles i spetsen av den internationella konkurrensen. Det har vi redan visat. Ett av erkännandena är att den globalt uppskattade och inflytelserika QS World University Rankings i somras listade Aalto-universitetet som bäst i Europa och sjunde bäst i världen bland de unga, under 50-åriga universiteten.

I maj lyfte en annan internationell rankingsaktör, Times Higher Education, Aalto-universitetet upp på sin lista över 55 stigande universitet som är innovativa, globala vägvisare i synnerhet inom området för nya slags samarbeten inom forskning och finansieringen av forskningen.

Det är inget självändamål att ha framgång vid rankingar, och det bör inte styra verksamheten. Ändå är det ett bevis på förstklassigt arbete och den globala erkänsla arbetet fått. Det här är desto anmärkningsvärdare när vi vet att den internationella konkurrensen mellan universiteten håller på att skärpas i och med att Asien stiger fram. Det gäller i synnerhet de områden som Aalto-universitetet representerar – teknik, ekonomi och de kreativa områdena. Ett tack för våra resultat riktas till alla aaltoiter.

Mina damer och herrar,

Läsåret 2017–2018 inleds i en situation där hela den finländska högskolesektorn strikt håller blicken riktad mot framtiden. Under undervisnings- och kulturministeriets ledning håller vi på med att bygga en vision för den högre utbildningen och forskningen fram till år 2030. Högskolesektorn är utsatt för stora förändringar globalt sett. Det är alltså hög tid att fundera på hur Finland ska klara sig i den här situationen.

Den högre utbildningen ökar och utvidgas med aldrig tidigare sedd fart när en allt större del av världens befolkning både vill komma och kommer in till utbildningen. Samtidigt har den internationella rörligheten hos studerande, lärare och forskare och även högskolornas samarbetspartner ökat till ny nivå.

Situationen är helt ny och förändringen bara ökar i snabbhet. Universiteten konkurrerar globalt. Konkurrensen håller på att leda till att det internationella högskolefältet skiftas om på ett nytt sätt. De bästa universiteten allierar sig med varandra och bildar nätverk, i vars knutpunkter de tekniska genombrotten, de radikala innovationerna och den mest eftertraktade utbildningen kommer att skapas.

Den ledande tanken i visionen om den finländska högskoleutbildningen och forskningen måste vara att Finland ansluter sig till den internationella toppen i det vetenskapliga samfundet och högskolesektorn och de internationella nätverken av högsta kvalitet. Finlands konkurrenskraft kräver internationellt betydande och starka kunskapskluster som jämbördigt eller till och med som ledande aktörer medverkar i de internationella nätverken. Det är den väg som gör det möjligt att länka in även andra inhemska aktörer i hela Finland till de internationellt sett främsta inom vetenskap, konst, forskning, utbildning samt innovations- och företagsverksamhet.

I arbetet med visionen måste alla riktlinjer bedömas utgående från hur våra verksamheter placerar sig i relation till det internationella högskolefältet. Högskoleutbildningen är en avgörande nationell investering som kommer att trygga den ekonomiska framgången och välfärden för Finland och finländarna.

Bästa aaltoiter och vänner till Aalto.

Vi vet att de stora globala utmaningarna – klimatförändringen, behovet av hållbara energikällor och material, behovet av hälsovårdstjänster för en åldrande befolkning, urbaniseringens utmaningar samt brytningen i arbetslivet som sker genom robotiseringen och digitaliseringen – kommer att kräva ännu mera uppmärksamhet än tidigare. I synnerhet den högre utbildningen och forskningen förväntas spela än ännu mera avgörande roll i lösningen av utmaningarna och i drivandet av de samhälleliga förändringar som lösningarna kräver. Det är även vår plikt som forskare.

Lösningarna på de stora utmaningarna kräver nya, systemiska och flervetenskapliga sätt att närma sig utmaningarna. Det är ett mål som vi på Aalto-universitetet systematiskt har arbetat för ända sedan vårt universitet grundades.

Vi har profilerat oss starkt på våra sju fokusområden inom forskningen. Redan nu är vi en internationellt sett betydande och banbrytande aktör inom dem. Vi måste fortsätta profilera oss, göra val och investera djärvt och långsiktigt. Det är endast på detta sätt vi kan bygga upp kunskap som håller måttet i internationell världsklass.

De förändringar som digitaliseringen för med sig är en enorm utmaning för samhället. För en aktör som Aalto-universitetet är digitaliseringen framför allt en möjlighet. Vi kommer även i fortsättningen att vara en föregångare i att utveckla möjligheterna som digitaliseringen erbjuder och i att använda oss av möjligheterna såväl inom undervisningen som på bredare basis.

Aalto-universitetets roll som framtidsbyggare och i att lösa de stora utmaningarna kräver ett fördomsfritt och nytt kreativt samarbete med olika inhemska och internationella partner. De strategiska partnerskapen med ledande universitet och företag i världen samt med aktörer inom den offentliga och den tredje sektorn innehar en nyckelställning. De ökar för sin del tyngden av den lokala kompetensen. Huvudstadsregionen har redan blivit ett internationellt betydande och erkänt innovationskluster.

Innovationsgemenskapen som uppkommit kring Aalto-universitetet är en av de centrala attraktionsfaktorerna i huvudstadsregionen. I fortsättningen kommer vi att stärka Aalto-universitetets roll både som en del av kunskapshelheten i metropolområdet, som betjänar hela landet, och som en stark internationell knutpunkt och länk i framkant inom forskning, konst, utbildning och innovationsverksamhet.

Av oss kräver detta även att basen för vår finansiering utvidgas betydligt. Finansieringen av universiteten kommer framöver inte bara att basera sig på finansiering genom statsbudgeten. Finansieringen kommer även i ökande grad att grunda sig på tematiska forskningsprogram som utvecklas tillsammans med multinationella konsortier bestående av aktörer av olika typer med gemensam finansiering genom olika nationella och utländska forskningsfinansiärer. Det är ytterligare ett skäl till att Aalto-universitetet strävar efter en ställning som välsedd internationell partner i de mest kvalitativa forskningskonsortierna.

Ärade festpublik,

Att hälsa våra nya studerande välkomna som medlemmar i Aalto-universitetets gemenskap hör till de viktiga delarna i att öppna ett nytt läsår. Det går inte att bygga upp framtiden utan studerande. Det är människorna som förändrar världen, inte universiteten. Därför ställer vi våra studerande i centrum: vi utbildar förändringsdrivare, verkliga game changers, som visar riktningen mot framtiden.

Det är en närmast svindlande tanke att den aktiva arbetskarriären för dem som inleder sina studier nu kommer att sträcka sig långt in på 2060-talet. Bland våra hedersgäster i dag finns även alumner som inledde sina studier år 1967. De har helt säkert perspektiv på hur arbetslivet kan förändras under 50 år. Alumnerna från Aalto-universitetet och dess föregångare har gjort ett enormt arbete i att bygga upp Finland. När vi idag firar det 100-åriga Finland, firar vi framför allt dem som har varit med om att bygga upp vårt samhälle. Våra nuvarande studerande kommer att spela en minst lika stor roll i att bygga upp vår framgång under de kommande 100 åren.

Framtidsutvecklingen ställer dock större utmaningar än tidigare.

Förändringshastigheten är hisnande. Enbart den teknologiska utvecklingen leder säkert till att många nuvarande yrken och arbetsuppgifter snart kommer att förändras grundligt eller helt försvinna. Dagens studerande måste förbereda sig på att ständigt lära sig nytt under hela sitt liv, och vi måste ge dem färdigheter till detta. Dagens utbildning måste hålla för framtiden.

Studerandenas välbefinnande och studieförmåga är det allra viktigaste ur universitetets synvinkel – därför har vi också satt igång utgående från resultaten från vår enkät om studerandenas välbefinnande. Jag utgår ifrån att Aalto kan erbjuda studerandena den bästa miljön och en stark grundexamen att bygga på för ett livslångt lärande.

Vi hoppas och vill att våra studerande inte endast kommer på besök till universitetet för några år innan de inleder sin arbetskarriär, utan att de efter sin utexaminering inte lämnar universitetet bakom sig utan blir livslånga partner. Vi ska skapa ramar inom vilka våra alumner vill återvända till universitetet för fortbildning och specialisering, för att avlägga utvalda studiemoduler eller till och med nya examina.

Fortbildningen går dock inte bara i en riktning. Alumnerna är inte bara kunder och personer som får utbildning, utan deras erfarenheter av arbetslivet och förändringarna i det hjälper oss att definiera de föränderliga kraven på våra egna kärnuppdrag ännu bättre än förut. Alumnerna är högt uppskattade som sparrare för våra studerande, vår personal och ledning, och är en viktig del av vår flervetenskapliga och mångfaldiga gemenskap.

Vi har samtidigt gått ut för att utvidga vår egen roll inom det livslånga lärandet till tiden före universitetsstudierna. Erfarenheterna av våra lärares och forskares besök i grundskolorna har varit entusiasmerande. Våra studerande gjorde ett enormt arbete förra året när de tillsammans med sina partner besökte 1500 grundskolor på olika håll i Finland i kampanjen Tempaus. Tillsammans med Esbo stad utvecklades konceptet skolan som service, vilket redan har resulterat i att två Esbo gymnasier har flyttat in på campus. På så

sätt stöder vi nya sätt att lära sig, ökar glädjen i att lära sig och uppmuntrar till att agera och utvecklas tillsammans. Gymnasiet kan dra nytta av universitetets mångsidiga specialutrymmen och tjänster. Studerandena kan delta i de öppna universitetskurserna och lärarna kan samarbeta med sina kolleger på universitetet. Till följande måste vi fästa särskild uppmärksamhet vid att stärka den matematisk-naturvetenskapliga basen i grundskolan och i gymnasiet samt vid att identifiera och demontera strukturer som inverkar på hur flickorna inriktar sig i fråga om utbildning.

Bästa vänner,

Det nya läsåret inleds i en situation där stora förändringar skakar om vårt arbete och sätten och ramarna för att utföra arbetet. De stora utmaningarna som mänskligheten står inför når var och ens ytterdörr snabbare än vi trodde. Aalto-universitetet har grundats för att lösa dessa utmaningar, för att vända förändringarna till nya möjligheter.

Tack var sju års hårt arbete – byggande på den grund som universitetets föregångare skapade – tar Aalto-universitetet emot utmaningen. Vår strategi är ambitiös och vårt universitetssamfund har inte bara förbundit sig till att bygga ett innovativt samhälle, utan även visat sig kapabel till utmärkta resultat. De stora utmaningarna för mänskligheten kräver vetenskapliga och teknologiska genombrott, som inte kommer till stånd isolerat från samhället och utvecklingen av tillämpningar. Genombrott sker i gemenskaper av människor som drar nytta av design, förstår sig på nya modeller för affärsverksamhet, som strävar efter radikala innovationer.

Aalto-universitetets speciella profil, vår kultur av fördomsfritt, mångvetenskapligt samarbete och entreprenörskap som bryter över universitetets gränser samt våra studerande ger oss unika möjligheter att medverka till bygget av vårt lands framtid, nationens öde. Det kräver dock närvaro i internationell framkant inom lösningar på mänsklighetens stora problem. Tillsammans kan vi bygga en hållbar framtid för fosterlandet och mänskligheten.

Med dessa ord förklarar jag läsåret 2017-2018 öppnat.